

Směrnice ředitele Základní školy a Mateřské školy Hrubá Skála-Doubravice, příspěvková organizace, Doubravice 61, PSČ 511 01

Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Vydal: Mgr. Jiří Koutský, ředitel školy

Počet stran: 4

Originál uložen: Ředitelna

Účinnost od: 1. 9. 2026

Koordinátor EVVO: Mgr. Lucie Nováková

Školní směrnice EVVO je vydána na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008 - 22 k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO). Je zpracována jako dlouhodobý strategický dokument a je aktualizována v ročním školním programu EVVO. Školní program EVVO je úzce provázán s ŠVP zejména v rovině vzdělávacích cílů a výstupů, výchovných a vzdělávacích strategií, forem výuky, učebních osnov a evaluace. Program EVVO chceme realizovat zejména v podmínkách školy a obce a to takovými činnostmi, které mají praktický význam, jsou tedy vhodné pro naše žáky.

1. Vymezení pojmu EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (dále jen EVVO) vychází z anglického termínu environmental education, kde „environment“ znamená životní prostředí a „education“ se chápe široce jako vzdělávání, výchova či osvěta všech typů cílových skupin. Vzděláváním se rozumí zejména ovlivňování racionální stránky osobnosti, výchovou působení na city a vůli a osvětou se označují speciální způsoby předávání informací (zejména dospělé populaci).

EVVO zahrnuje činnosti a aktivity probíhající ve školách a školských zařízeních (formální vzdělávání), v rámci volnočasových aktivit (neformální vzdělávání) i v rámci neorganizovaného volného času jednotlivců (informální učení) zaměřené na oblast životního prostředí.

EVVO klade prioritní důraz na nejrůznější aspekty životního prostředí, na poznávání životního prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachovávání podmínek života, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí apod.

Naše škola EVVO nevyučuje jako samostatný předmět, ale promítá se napříč učebními osnovami všech předmětů. V dlouhodobé perspektivě škola zajišťuje pro plnění úkolů v oblasti EVVO:

- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- materiální, prostorové a finanční zajištění
- environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu.

2. Koordinátor EVVO

Na škole je zřízena funkce koordinátora EVVO (paní uč. Mgr. Lucie Nováková). Koordinátorovi EVVO vedení školy vytváří podmínky pro jeho práci zejména zvyšováním jeho odborné úrovně, vytvářením motivujících pracovních podmínek, odměňováním a vytvářením podmínek pro plánování a realizaci EVVO.

Úkolem koordinátora EVVO je zejména:

- vytvářet ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO
- dbát, aby byl školní plán EVVO v souladu s další dokumentací školy
- koordinovat realizaci EVVO na škole, ale i v MŠ, která je součástí
- průběžně zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO
- poskytovat ostatním pracovníkům školy či školského zařízení konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností
- iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou) v regionu, se středisky ekologické výchovy a ostatními školami.

3. Vzdělávací cíle a výstupy EVVO

3.1 Oblast vědomostí, dovedností a schopností

- žáci se naučí porozumět souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- žáci si uvědomují význam základních podmínek života a možností jejich ohrožování
- žáci chápou souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- žáci získávají znalosti, dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání člověka vůči prostředí
- žáci se seznamují s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- žáci dokážou hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- žáci uvádějí modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje

3.2 Oblast postojů a hodnot

- žáci si uvědomují svoji odpovědnost ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- žáci chápou význam a nezbytnost udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- žáci vnímají život jako nejvyšší hodnotu
- žáci si osvojují vnímavý a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- žáci projevují aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí
- žáci poznávají zdravý životní styl a vnímají estetické hodnoty prostředí
- žáci se aktivně angažují v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

4. Výchovné a vzdělávací strategie EVVO

4.1 Kompetence k učení:

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně a tvůrčím způsobem používali získané vědomosti, a aby přemýšleli v souvislostech
- vedeme žáky k aktivnímu získávání a třídění dalších informací z dostupné literatury, časopisů, televize, internetu, atd.
- vedeme žáky, aby používali všechny smysly
- výuku doplňujeme vhodnými výukovými programy, exkurzemi, návštěvami akcí zaměřených na EVVO
- při výuce používáme projekty, skupinové vyučování apod.

4.2 Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky o ekologických problémech diskutovat, své řešení obhájit a nahlížet na daný problém z více úhlů
- při řešení problémových úloh vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích nebo skupinách, k plánování práce, realizaci, hodnocení a prezentaci výsledků

4.3 Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům druhých, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- rozvíjíme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami

4.4 Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré mezilidské vztahy
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách

4.5 Kompetence občanské

- poznáváme s žáky přírodní a kulturní hodnoty v našem okolí
- na konkrétních příkladech učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování přírodních a kulturních památek
- vlastním příkladem vedeme žáky k odpovědnému jednání vůči přírodě a prostředí v každodenním životě
- společně s žáky třídíme odpad
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ke svému zdraví a zdraví svých spolužáků
- učíme žáky zodpovědnému přístupu k majetku a dodržování obecných pravidel slušného chování

4.6 Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby si vážili své práce i práce druhých
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- umožňujeme žákům osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě
- učíme žáky uplatňovat principy udržitelného způsobu života – odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí

5. Cíle EVVO

Environmentální výchova jako součást všech vzdělávacích oblastí, vede k zodpovědnosti každého jedince za chování a vztah k prostředí, ve kterém žije, pomáhá prosazovat "ekologické myšlení" a vede k utváření životních postojů a hodnotové orientace žáků.

Podněcuje aktivity a tvořivost zaměřené k žádoucímu jednání, ovlivňuje vztah k přírodě, odpovědnost za jednání vůči prostředí, působí na utváření životních hodnot a životního stylu ve smyslu udržitelného rozvoje. Využívá přímých kontaktů s okolním prostředím a tím působí i na emoční stránky osobnosti.

V oblasti *Člověk a jeho svět* poskytuje první ucelený pohled na přírodu, učí ji pozorovat a citlivě vnímat, zároveň vede k zodpovědnosti za chování a zodpovědný přístup ke svému okolí.

V oblasti *Člověk a příroda* přináší základní poznatky o souvislostech a důsledcích lidské činnosti na planetě Zemi. Vede k poznání o zákonitostech a ucelenému pohledu na ekosystémy a postavení člověka v nich.

V oblasti *Člověk a společnost* objasňuje souvislosti mezi ekologickými a technickoekonomickými jevy.

V oblasti *Člověk a zdraví* se dotýká vlivu prostředí na vlastní zdraví a učí k zodpovědnosti za vlastní zdraví.

V oblasti *informačních a komunikačních technologií* učí aktivně pracovat s informacemi, vyhledávat je a zpracovávat, podněcovat zájem o řešení ekologických problémů.

V oblasti *Umění a kultura* vede žáky k estetickému vnímání okolního prostředí, živočichů i rostlin, vede k citovosti.

V oblasti *Člověk a svět práce* může přispívat aktivní činností ke zlepšení životního prostředí, k poznání různých profesí a jejich činností ve vztahu k životnímu prostředí.

6. Rozvojové a organizační cíle školy

6.1 Mimoškolní aktivity

- zařazování prvků EV při pobytech v přírodě, školních výletech, exkurzích, přírodovědných vycházkách

6.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- účast učitelů a vychovatelek na seminářích a konferencích, které se týkají EV
- výměna zkušeností mezi pedagogy na naší škole (např. referování o navštíveném semináři)

6.3 Materiální, prostorové, finanční zajištění EVVO

- doplňování sbírek o pomůcky vhodné při výuce EV, o nové učebnice a pracovní sešity
- postupné vybavování učeben interaktivními tabulemi
- využívání interaktivní tabule a počítačů při výuce se zaměřením na EVVO
- využití školního areálu (hřiště, učebna v přírodě – školní zahrada)

6.4 Environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu

- hospodaření s odpady – třídění papíru a plastů, sběr baterií, kontejnery na bioodpad, využívání odpadních materiálů ve ŠD, v hodinách Vv, Pv
- šetření materiálem – oboustranné kopírování
- péče o školní majetek (učebnice, nábytek, nářadí a náčiní v tělocvičnách, počítače, sociální zařízení,...)
- šetření energiemi – jednorázové větrání, dovírání vodovodních kohoutků, kontrola nadbytečného svícení
- úprava prostředí školy z hlediska hygienického a estetického
- úprava okolí školy

6.5 Spolupráce školy s okolím (s rodinou, obcí, neziskovými organizacemi)

- kontakt s rodiči žáků prostřednictvím třídních schůzek, žákovské knížky, individuálních konzultací, telefonicky, e-mailem
- organizování akcí pro rodiče
- využívání nabídky vzdělávacích programů, přednášek, seminářů, ukázkových i praktických akcí pro žáky ze strany neziskových organizací a dalších subjektů – např. hasiči, policie, knihovna, muzea atd.

V Hrubé Skále 1. 9. 2026

ředitel školy
Mgr. Jiří Koutský